

УРОК 1

На уроці розвиваються:

- навички складання внутрішнього плану дій;
- асоціативне мислення, процеси розумового синтезу;
- відчуття часу.

Вступна частина уроку

Діти виконують вправи психогімнастики «Повітряні кульки» і «Блискавки з очей».

Повітряні кульки

Вправу проводять стоячи.

Учитель. Зараз ми наповнимися гарним настроєм, як повітряні кульки легким повітрям. Уявіть себе здутою повітряною кулькою: станьте прямо, повністю розслабтесь, ноги трохи зігніть, руки опустіть уздовж тулуба, а підборіддям торкніться грудей. Зараз я за допомогою чарівного насоса наповнюватиму вас радістю, ніби кульки — повітрям. (*Педагог імітує накачування повітря насосом і протяжно вимовляє звук «с-с-с» на видиху.*) Із кожним рухом цього насоса ви наповнюєтеся радістю: ваша голова піднімається, спина випрямляється... Руки розводимо в сторони, а потім стаємо на носочки, уявляючи, що ми злітаємо.

☺ Вправа допомагає фізичному розслабленню та емоційному розкриттю.

Блискавки з очей

Учитель. Діти, подивіться вгору, ніби намагаючись зазирнути через голову. Але при цьому не можна рухати головою! Тепер уявіть, що ви можете з очей «пускати блискавки». Для цього потрібно сильно замружитися, а потім різко широко розплющити очі. Тепер опустіть очі вниз, спробуйте подивитися на

підборіддя і знову «пустіть блискавки». Не рухаючи головою, подивіться ліворуч (ніби намагаючись зазирнути за ліве вухо), а потім — праворуч і знову «пустіть блискавки» з очей. Зараз «пускаємо блискавки», дивлячись по колу зліва направо і навпаки. Тепер спробуйте розплющити очі якомога ширше, а потім закрийте їх долонями і подивіться в темряву.

☺ Вправа тренує м'язи очей, активізує роботу органів зору.

Слово вчителя. Роль мислення у житті людини

Ви, мабуть, часто чули слова, звернені до вас чи до когось іншого: «подумай», «думай краще», «спробуй поміркувати», «учись думати самостійно», «здогадайся».

Це звернення до однієї з найважливіших здатностей людини — здатності мислити. Ви вже не раз чули, що людина — істота розумна.

А що значить бути розумними, мислити? Що таке мислення?

Вам уже відомо з минулого року, що людина може по-різному пізнавати навколишній світ. У цьому їй допомагають різні психічні процеси: відчуття, сприйняття, пам'ять. Так, відчуття і сприйняття дозволяють усвідомити різноманітність навколишнього світу, доторкнутися до нього — пізнати на дотик, побачити його барви, почути звуки, відчутти запахи і навіть скуштувати на смак.

Пам'ять допомагає людині зберегти все це й у потрібну мить пригадати всі отримані знання та враження.

А навіщо людині мислення? Людина, на відміну від усіх інших істот, хоче не лише сприймати навколишній світ, вона хоче ще й зрозуміти його. Зрозуміти — значить дійти до суті предметів і явищ, які нас оточують, пізнати найголовніше. Це можливо завдяки мисленню.

Мислення дозволяє людині здійснювати наукові відкриття, винаходити, конструювати складні пристрої: космічні кораблі, комп'ютери, медичне устаткування, будувати будинки й міста, створювати видатні мистецькі твори.

Без мислення неможливо було б читати книжки й розуміти їхній зміст, розв'язувати задачі, писати, відгадувати загадки й багато іншого. Чи можете ви назвати те, що ще неможливо було б робити без мислення?

Усе, про що ми зараз говорили, доводить, що без мислення людина не могла б бути людиною. Перевіримо це ще раз?

Основна частина уроку

Завдання 1. Поверни фігуру

Матеріали: робочий зошит (с. 1–2, рис. 1 а, б).

Учитель звертає увагу дітей на рисунок 1 а та пояснює, як фігура повертається на 90° за годинниковою стрілкою.

Потім він пропонує учням подивитись на квадрати 1 і 2 та знайти ці фігури після їх повороту на 90° у відповідних варіантах, поданих нижче.

Завдання виконується на швидкість. Правильну відповідь слід називати за літерою, що нею позначено фігуру. Так само виконується завдання на рисунку 1 б.

Завдання 2. Знайди зв'язок

Педагог просить дітей називати будь-які предмети, рослини, тварин, імена тощо. Ці слова він записує на дошці в три стовпчики. Потім учитель промовляє три слова з першого рядка (по одному з кожного стовпчика). Дітям потрібно знайти між ними зв'язок і скласти якомога більше речень, кожне з яких містило б усі три слова.

Наприклад: «машина», «трава», «Мишко» — «Мишко катав свою іграшкову машину по траві»; «Трава була така густа, що Мишко ніяк не міг знайти свою машину».

Завдання 3. Виконуємо одночасно

Дорослий об'єднує дітей у команди по 5–7 осіб. Потім він рахує вголос до десяти з рівномірним темпом. Після десяти дорослий припиняє промовляти цифри, а учні продовжують рахувати подумки до двадцяти. На рахунок «двадцять» (подумки) їм потрібно плеснути в долоні.

Перемога зараховується команді, всі учасники якої плеснули одночасно і найбільш узгоджено із заданим спочатку ритмом.

Заклучна частина уроку

Підведення підсумків та обмін враженнями.

УРОК 2

На уроці розвиваються:

- зорова пам'ять;
- вербальне мислення.

Вступна частина уроку

Діти виконують вправи психогімнастики «Колоски гойдаються» і «Зоопарк».

Колоски гойдаються

Діти стають у коло обличчям до його центру і кладуть руки на плечі одне одному — це «колоски дружно стоять у полі». Вони починають нахилитись у сторони, ніби за вітром: ліворуч — на вдих, праворуч — на видих. При цьому діти рахують: «Раз-два, раз-два». Слід змінювати темп виконання вправи: гойдатися то швидше, то повільніше.

☺ Вправа розвиває координацію рухів під час колективного виконання.

Зоопарк

Учитель. Діти, уявімо себе тваринами в зоопарку. Ось ви стали ведмедями. Яким ви уявляєте ведмедя? Він великий, неповороткий, повільно пересувається, піднімаючи свої важкі лапи; ведмідь глухо ричить... (Діти імітують рухи й голос ведмедя.)

Тепер уявіть себе мавпою. Розкажіть, яка вона. Правильно, мавпа галаслива, постійно скаче, перебирає лапами, викрикує різні звуки, корчить гримаси.

А зараз уявіть себе страусом. Вони такі поважні, повільно ходять, високо піднімаючи ноги, пильно дивляться навкруги. (Учні дають характеристику названим тваринам і наслідують їхню поведінку.)

☺ Вправа розвиває творчу уяву, артистичність, пластичність, допомагає дітям виразити власні емоції.

Слово вчителя. Можливості мозку людини

Ще в глибоку давнину, коли люди дуже мало знали про себе, вони помітили, що голова відіграє важливу роль у народженні думок. Так на світ з'явилися прислів'я та приказки. Наприклад: «Одна голова добре, а дві — краще». А ви знаєте ще якісь приказки та прислів'я про роль голови в житті людини? І зараз часто можна почути про розумну та кмітливу людину: «У нього голова добре працює», «У нього золота голова». Може, комусь із вас випадало чути таке про себе.

У голові розміщений головний мозок. Це орган, без якого мислення неможливе.

Людський мозок має дуже складну будову, щоб її зрозуміти, треба докласти багато часу. І ще багато що лишається невідомим про його роботу. Науковці досі продовжують вивчати, як він працює, від чого залежить його робота, з чого він складається. Так, наприклад, відомо, що зовнішня частина мозку, яку називають «кора», має товщину лише 2–3 сантиметри, але тут розміщено 15 млрд особливих нервових клітин. Це більше, ніж живе людей на нашій планеті.

За своїми можливостями мозок у багато разів переважає будь-яку найпотужнішу та найскладнішу електронну техніку. Та навіть найрозумніша доросла людина за все своє життя не використовує всіх можливостей свого мозку. Але... Відомо: чим більше ми даємо поживи своєму мозкові, тобто думаємо, розв'язуємо задачі, читаємо, розвиваємо, тим легше нам буде впоратись із розумовою працею. А ще вчені-генетики дійшли висновку, що довше молодими лишаються ті люди, які постійно вчаться. Як, наприклад, ви.

Основна частина уроку

Завдання 1. Запам'ятай малюнок

Матеріали: робочий зошит (с. 3, рис. 2), комплекс матеріалів на CD (картки 1–9).